

Ήχοι από Βυζάντιο, Κρήτη και Θεοδωράκη στο κατάμεστο Ηρώδειο

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Κατάμεστο ήταν το [Ωδείο Ηρώου Αττικού](#) την Κυριακή 1η Οκτωβρίου 2023 για τη συναυλία «Σε Βυζαντινά Ίχνη», ένα μουσικό ταξίδι από τα βάθη του Βυζαντίου ως σήμερα, που διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του Ιδρύματος Βυζαντινής και Παραδοσιακής Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και στηρίχθηκε από το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών (Ε.Ε.Α.).

Μπροστά σε ένα θέαμα που κατέπληξε, βρέθηκε το αθηναϊκό κοινό. Κορυφαίοι καλλιτέχνες, ο Δημήτρης Μπάσης και ο Βασίλης Σκουλάς, τίμησαν τη διαδρομή τους στην τέχνη και την πορεία τους στη μουσική, συμβάλλοντας σε μια μοναδική βραδιά. Στο πλευρό τους η Σοφία Μάνου ήταν εξίσου εντυπωσιακή στις ερμηνείες

της. Το πρόσταγμα είχε σεμνά από το πιάνο της η Τατιάνα Παπαγεωργίου η οποία είχε την σύλληψη και επιμελήθηκε το καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Ο εντυπωσιακός «χορός» των 33 θεσπέσιων βυζαντινών ψαλτών, όσα τα χρόνια του Χριστού, υπό τον Αρχιμανδρίτη Ειρηναίο Νάκο, μπήκε μυσταγωγικά στο Ρωμαϊκό Ωδείο και έκανε την έναρξη της παράστασης με τον συγκινητικό Βυζαντινό ύμνο «Φως Ιλαρόν». Ακολούθησαν πολύ γρήγορες εναλλαγές σε ένα σφιχτό πρόγραμμα, που ενθουσίασε.

Το μουσικό νήμα πέρασε από τις χαμένες πατρίδες, την Κωνσταντινούπολη και τη Σμύρνη για να φτάσει στη Βυζαντινή Κρήτη.

Εντυπωσιακή στιγμή η είσοδος στη σκηνή του ιστορικού Όμιλου Βρακοφόρων Κρήτης, από το Ρέθυμνο, ο οποίος εισήλθε χωρίς μουσική, με ρυθμικό βηματισμό και στη συνέχεια τράνταξε κυριολεκτικά τη σκηνή του Ηρωδείου χορεύοντας «Βουβό Πεντοζάλη», ιεροτελεστικό χορό, τον σύγχρονο Πυρρίχιο της Κρήτης, αρχέγονος χορός που έκοψε την ανάσα των θεατών.

Το κοινό καθηλώθηκε κυριολεκτικά. Οι μαυροφορέμενοι χορευτές στοιχήθηκαν για να «αναδυθεί» από το μνημείο ο Βασίλης Σκούλας, ο θρυλικός ερμηνευτής από την Κρήτη, να διασχίσει τη σκηνή και να φτάσει με τη λύρα του στο κέντρο της.

Άρχισε με το ιστορικό βυζαντινότροπο Ριζίτικο «Ο Διγενής» όπου συμμετέχει μαζί του οι άντρες του χορού και της ορχήστρας με αντιφωνικές απαντήσεις όπως προostάζει η παράδοση, προκαλώντας μεγάλη συγκίνηση και φόρτιση στο κοινό, που ξέσπασε σε ενθουσιώδη χειροκροτήματα.

Το δεύτερο μέρος ήταν αφιερωμένο στο έργο του Μίκη Θεοδωράκη. Ο Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος Νάκος, Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος Μουσικής Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και εκπληκτικός πρωτοψάλτης επί σκηνής, τραγούδησε με τη γεμάτη από βυζαντινά ηχοχρώματα, εκπληκτική φωνή του.

Έψαλλε τον ύμνο «Ανοίξω το στόμα» τον οποίο συνέδεσε με το «Ανοίγω το στόμα» των Μίκη Θεοδωράκη και Οδυσσέα Ελύτη από το «Άξιον Εστί» και ανέδειξε την συγγένεια του σύγχρονου έργου του Μίκη Θεοδωράκη με τον εκκλησιαστικό ύμνο.

Την σκυτάλη πήρε ο Δημήτρης Μπάσης σε κορυφαία και πολυαγαπημένα έργα Μίκη Θεοδωράκη συμπαρασύροντας το κοινό που τραγουδούσε αδιάκοπα μαζί του, με συγκίνηση.

Ο Δημήτρης Μπάσης είναι ερμηνευτής που μνήθηκε στο έργο από τον ίδιο τον συνθέτη και διατηρεί αυθεντικά το Θεοδωρακικό ύφος σε όλες τις ερμηνείες του. Καθήλωσε το κοινό με την ερμηνευτική του δύναμη τη σεμνότητα, το ύφος και το ήθος που εξακολουθεί να υπηρετεί το έργο του Μεγάλου Έλληνα συνθέτη.

>

Ασταμάτητο το χειροκρότημα και οι επευφημίες του κοινού για τις μοναδικές ερμηνείες του Δημήτρη Μπάση, που ξεπέρασε τα όρια της γενιάς του και εκπροσωπεί επάξια ως μοναδικός και ο πιο αυθεντικός ερμηνευτής του Μίκη Θεοδωράκη.

Το κοινό άκουσε επίσης τον Βασίλη Σκουλά σε Κρητικά τραγούδια άλλα και σε έργα Μίκη Θεοδωράκη όπως τα «Λιανοτραγούδα της Πικρής Πατρίδα», «Σε τούτα εδώ τα Μάρμαρα», «Ρωμιοσύνη», με ξεχωριστό τρόπο ο θρυλικός ερμηνευτής άγγιξε το κοινό στα μνημειώδη έργα φέρνοντας αυτούσια την παράδοση που υπήρξε και η πηγή έμπνευσης του Μίκη Θεοδωράκη.

Η Σοφία Μάνου ντυμένη στα λευκά, μια νεανική παρουσία, εντυπωσίασε με την λαμπερή της φωνή και την επικοινωνία της με το κοινό και χειροκροτήθηκε ένθερμα.

Η πιανίστα Τατιάνα Παπαγεωργίου, ουσιαστική και μεγαλόπρεπη με το ειδικό βάρος που την χαρακτηρίζει στο έργο του Θεοδωράκη και όχι μόνο, επισφράγισε της ορχηστρικές εκτελέσεις προσφέροντας ευαίσθητα σολιστικά στιγμιότυπα στο πιάνο, όπως αυτό με τον Δημήτρη Μπάση πιάνο φωνή στο «Μέρα Μαγιού» κ.α

Εξαιρετική ήταν και η Ορχήστρα «Κανών» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Δεμελή, αλλά και συνεργάτες μουσικοί του Μίκη Θεοδωράκη στα μπουζούκια ο Άρης Κούκος και ο Γιάννης Ματσούκας και που έχουν συνεργαστεί χρόνια με τον συνθέτη, ο Τέο Λαζάρου στο μπάσο και ο Νίκος Κασαβέτης στα τύμπανα.

Η Παιδική χορωδία Δήμου Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης σε μουσική διδασκαλία Πένυς Ρίζου και Στάθη Χωματσά, ο οποίος διηύθυνε τη Χορωδία επί σκηνής, σε καλλιτεχνική διεύθυνση Τατιάνας Παπαγεωργίου, τραγούδησε έργα Μίκη Θεοδωράκη σε ένα ευαίσθητο στιγμιότυπο της βραδιάς κρατώντας κεριά.

Το κλείσιμο της βραδιάς ήταν εντυπωσιακό με το «Τη Υπερμάχω» από τη Χορωδία ψαλτών, ντυμένοι με μαύρα ράσα και τα παιδιά της Χορωδίας Δήμου Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης, με ολόλευκα μπροστά τους να τραγουδούν στην συνέχεια «Μην παρακαλώ σας λησμονάτε την χώρα μου» . Η συναυλία έκλεισε, με την Φήμη του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου Β΄, την οποία έψαλλε ο Βυζαντινός χορός και το κοινό σηκώθηκε όρθιο ευλαβικά.

Μια εξαιρετική παράσταση που μάγεψε τους πάντες, το κοινό δεν έπαψε να συμμετέχει και να καταχειροκροτεί την καταπληκτική με δύναμη, ένταση, ρυθμό, φως και ελληνικότητα μουσική παράσταση κατω από την Ακρόπολη στο κατάμεστο θέατρο. Μια μουσική καταγραφή που έκλεψε τις εντυπώσεις και χαράχτηκε στη μνήμη των θεατών . Την σκηνοθεσία και σύλληψή είχε η παράγωγος και θεατρολόγος Ελισάβετ Παπαγεωργίου.

Τον Χαιρετισμό του Αρχιεπίσκοπου Αθηνών κ.κ. Ιερωνύμου στην έναρξη της εκδήλωσης απηύθυνε ο Αρχιμανδρίτης π. Βαρνάβας Θεοχάρης, Πρωτοσύγκελος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, ο οποίος εκπροσώπησε τον Αρχιεπίσκοπο και έκλεισε με συγκινητικά λόγια την συναυλία.

Τη βραδιά τίμησε η χορηγός κ. Αικατερίνη Μπελεφάντη Σοφιανού συνοδευόμενη από τη κ. Δέσποινα Γιαννακοπούλου και κ. Εύη Βλαζάκη. Επίσης παραβρέθηκαν ο καπετάνιος Παναγιώτης Τσάκος.

Το «παρών» έδωσαν ο Βασίλης Γιαννακόπουλος, Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού Αττικής υποψήφιος Βορείου Τομέα, η Ρένα Βασιλάκη, Πρόεδρος της Παγκρητίου Ένωσης και Υποψήφια στην Περιφέρειά Αττικής Νοτίου Τομέα, ο υποψήφιος Δήμαρχος Παλλήνης, πρώην Υφυπουργός Υγείας Χρήστος Αηδόνης, ο πλοίαρχος καρδιολόγος Διευθυντής στο Ναυτικό Νοσοκομείο Σπύρος Παπαϊωάννου, ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Πολιτισμού Γιώργος Διδασκάλου, ο Πρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών κ. Γιάννης Χατζηθεοδοσίου και πλήθος εκπροσώπων της κοινωνικής και καλλιτεχνικής ζωής του τόπου μας.

Παρέστησαν επίσης ο Στρατηγός Αναστάσιος Σπανός, Γενικός διευθυντής Στρατού και ο Αρχιπλοίαρχος Ιωάννης Καμπόλης, Διευθυντής της Υπηρεσίας Ιστορίας Ναυτικού.

Από τον Δήμο Βούλας για να τιμήσουν την παιδική χορωδία που συμμετείχε παραβρέθηκε ο Γρηγόρης Κωσταντέλος με την σύζυγο του και την κα Εύα Φρακτοπούλου.

Την εκδήλωση υποστήριξαν μεταξύ άλλων ως χορηγοί η κυρία Αικατερίνη Μπελεφάντη Σοφιανού, ο Πρόεδρος της Mytilineos Energy & Metals κος Ευάγγελος Μυτιληναίος και ο εφοπλιστής κύριος Αθανάσιος Μαρτίνος που βρίσκονται πάντα στο πλευρό της Αρχιεπισκοπής.

Περισσότερες φωτογραφίες:

(Φωτογραφίες: Χρήστος Μπόνης)